

dette Forlig. Ja, de ville takke mig derfor. Vælgerne derude ville ikke kunne forstaa en Ordning, ifølge hvilken blandt alle disse Tusinder af Indbyggere og Vælgere kun 19 faa direkte Valgret.

Der er ikke Tvivl om, at det er ikke blot Arbejderne, der ville se saaledes derpaa. Men det er Haandværksmestre, Fabrikanter, store og smaa Købmænd, Kunstnere, Videnskabsmænd, Husmænd, Gartnere osv., — alle uden Undtagelse ville synes, det er urigtigt, at kun 19 Godsejere og Proprietærer alene skulle have direkte Valgret. Der er godt 7,000 Vælgere paa Hjelpekassevalglisten i Gentofte Kommune. Disse 7,000 Vælgere ville ikke kunne forstaa, at et Flertal af dem ikke skal have mere Indflydelse end en af disse Proprietærer eller Godsejere, som faa direkte Valgret ved Valg af Amtsraadsmedlemmer.

Nej, vi behøve ikke at frygte for at komme ud til Vælgerne. Er der nogen, der maa frygte for i denne Sag at komme ud til Vælgerne, er det Regeringen og det Parti, der slutter sig dertil, det er Reformpartiet, der maa frygte Vælgerne. Der er sikkert mange af disse Vælgere, som hidtil have staaet og forhaabentlig fremdeles staa paa den almindelige Valgrets Grund. De ville sige til sig selv: Men er Regeringen nu da virkelig ogsaa Tilhænger af den almindelige Valgret? Staar Reformpartiet fremdeles der, hvor de altid have sagt, at de stode: paa den almindelige Valgrets Grund? Der er adskilligt, der taler derimod. De ville for det første sige til sig selv: Er det nu rigtigt, set fra den almindelige Valgrets Standpunkt, at gennemføre en Reform saaledes, som denne søges gennemført, er det rigtigt, at man ved hemmelige Forhandlinger med et lille Parti oppe i Landstinget bliver enig om, hvorledes denne Sag skal gennemføres, uden at Mindretallene faa Indflydelse derpaa? Og de paa-gældende ville erindre, hvorledes Reformpartiet tidligere har stillet sig til Spørgsmaalet om hemmelige Underhandlinger. De ville blandt andet mindes en Pjece, som den nuværende højtærede Konseilspræsident skrev i 1894, tror jeg det var, det var i hvert Fald forud for Valgene i 1895. Han skrev den Gang — jeg skal med den højtærede Formands Samtykke oplæse et Par Linier: „Arbejdets Politik maatte da ogsaa føres under virkelige parlamentariske Former, saaledes som Grundloven har forudsat, og Folketingets Forretningsorden anviser, og ikke saaledes

som Forligspartiet havde grebet Sagen an, nemlig gennem hemmelige Underhandlinger og Udentingsbeslutninger, hvorved Rigsdagen mere og mere sank ned til at blive et Prangertorv, og Mindretallene berøvedes deres grundlovsmæssige Ret“. Der blev sagt noget lignende i det Valgopraab, som en Mængde Rigsdagsmænd af de forskellige Lejre indenfor Venstre-reformpartiet underskrev og sendte ud til Vælgerne umiddelbart før dette Valg. Der stod blandt andet heri: „Denne politiske „Bedrift“ — det var Forliget — „har i den forløbne Rigsdagssamling sat Frugt i . . . en Maade at forhandle paa, som har vist Folketingets Afhængighed af Højrepartiet og af Landstinget ved paa Forhaand at nedsette dets Krav efter Landstingets formodede Ønsker“. Og saaledes kunde der nævnes Masser af Udtalelser, som vidne om, at Reformpartiet tidligere saa anderledes paa, hvorledes man skal føre Forhandlinger, end de gøre nu, og at de den Gang mente, at den almindelige Valgrets Repræsentanter ikke kunde være den Slags Underhandlinger bekendt, at det ikke var i Overensstemmelse med den almindelige Valgret, at man førte saadanne hemmelige Forhandlinger. Jeg siger, det tyder ikke paa, at den gamle Kærlighed, som man har sagt, at man nærede til den almindelige Valgret, fremdeles har Husly indenfor Reformpartiet.

Der er en anden Sag, der heller ikke tyder paa, at man er saa begejstret for den almindelige Valgret og respekterer den i saa høj Grad, som man gerne vil give det Udseende af, det er Valgkreds-spørgsmaalet. Vi leve fremdeles, trods det, at Reformpartiet har haft Magten i adskillige Aar, paa det Valgkredsforlig, som blev sluttet, da de moderate og Højre lavede Politik sammen hernede i dette Ting, en Ordning, der stiller Vælgerne højst ulige i de forskellige Kredse, en Ordning, der f. Eks. nede i den højtærede Landbrugsministers Kreds giver omtrent 12,000 Indbyggere samme Indflydelse, som noget over 40,000 Indbyggere have ude i den Kreds, jeg har den Ære at repræsentere. Der er, som sagt, adskilligt og ikke mindst det Forslag, der her ligger for, der tyder paa, at den Kærlighed til den almindelige Valgret, man fra Reformpartiets og dets Ministres Side gerne vilde bære til Skue, ikke er saa ægte, som man gerne vil have Folk til at tro. Jeg stemmer i hvert Fald med Sindsro mod det foreliggende Forslag, jeg er overbevist om, at naar jeg kommer ud til Vælgerne — og saaledes tror jeg, det